

Robert Smith, toekomstig topman van Cosun:

‘Overnames in suiker sluit ik niet uit’

Medio dit jaar wisselt in de top van voedingsconcern Cosun de wacht. Robert Smith (47), de huidige financieel directeur, volgt dan Kees Menkhorst op als voorzitter van de conserndirectie. Hij treedt aan in een hectische periode op de suikermarkt, maar ziet volop perspectief voor de bietenteelt. „Ik raad telers aan niet te krap suikerbieten in te zaaien.“

Door: Eric de Lijster
Fotografie: Peter Roek

Copyright foto

oor doorgewinterde leden van Cosun, de grootste Nederlandse akkerbouwcoöperatie, is hij geen onbekende. Robert Smith heeft de laatste acht jaar al op diverse ringvergaderingen als financieel directeur de financiële prestaties van het voedingsconcern toegelicht.

In juli volgt hij Kees Menkhorst, die met pensioen gaat, op als voorzitter van de conserndirectie. Tien vragen aan Robert Smith over hemzelf en alle ontwikkelingen in de suikersector.

1 U schijnt ook met de beide benen in de akkerbouwpraktijk te staan.

„Dat klopt, maar ik ben maar een amateur hoor. Zelf ben ik niet van agrarische omaf. Mijn vader was militair. Mijn vrouw Marian is juriste, maar heeft van haar ouders een akkerbouwbedrijf van tien hectare geërfd. Met twee hectare suikerreferentie. Een leuke combinatie met mijn werk bij Cosun. Ik zie ook de andere kant van het bedrijf en blijf praktisch op de hoogte van alle ontwikkelingen in de teelt en ook alle administratie daar omheen. Maar ik ben blij als we in onze bietenteelt qua opbrengsten het gemiddelde van onze kring West-Brabant halen.“

2 Maar is hier geen sprake van belangenverstrengeling?

„Dat lijkt me niet, anders zou hetzelfde opgaan voor de suikerbientelers in de Raad van Beheer van de coöperatie. Laten we zeggen dat ik er juist nog meer

belang bij heb goede prestaties te leveren voor de leden van Cosun.“

3 U komt in een voor de suikerbientelers hectische periode aan het roer te staan met de Europese kortingen, inleveren van suikerquotum en het sluiten van de fabriek in Groningen. Wanneer is het einde in zicht?

„De leden hebben de afgelopen winter van ons drie brieven hierover gekregen. Dat gaat niet meer gebeuren. De opkoopregeling van de Europese Commissie heeft bijna haar doel bereikt, waardoor een evenwicht in de Europese suikerproductie in zicht komt. Wellicht dat in 2010 een laatste korting volgt van pakweg twee procent, maar dat is te overzien.“

4 De leden lijken dit jaar 2.000 hectare minder bieten in te zaaien dan Cosun vooraf heeft begroot om het suikerquotum te vullen. Twijfelen zij aan het perspectief van de bietenteelt?

„Zeker niet. Vergeet niet dat deze winter maar 9 procent van het bietenquotum is aangeboden door telers, terwijl 13,5 procent nodig was. Terwijl de prijs daarvoor zeker niet onaantrekkelijk was. Veel akkerbouwers hebben dus de zakelijke afweging gemaakt om het quotum te houden. Voor mij het bewijs dat zij vertrouwen houden in de bietenteelt.“

5 Wat is dan de reden?

„Het lagere saldo in vergelijking met de afgelopen jaren speelt zeker mee. In het verleden wilden telers graag zeker zijn van het vol leveren van het quotum om zo met de hoge bietenprijs maximaal af te rekenen. Door het dalen van de Europese minimumprijs is die prikkel nu verdwenen. Maar telers die nog ruimte in het bouwplan hebben, raad ik zeker aan het areaal niet krap in te zaaien. Het toewijzingspercentage gaat vrijwel zeker omhoog en de mogelijkheid om bieten door te schuiven neemt toe. Bovendien betalen we voor de eerste drie procent surplusbieten 20 euro per ton uit, terwijl in het verleden voor C-bieten wel eens 5 euro is uitgekeerd.“

6 Wat is het meerjarig perspectief voor de bietenprijs?

„We hebben nog één of twee moeilijke jaren voor de boeg, onder meer doordat Suiker Unie forse herstructureringsheffingen moet betalen aan Brussel. Maar daarna zie ik het positief in. Vergeet niet dat de herstructurering ook voordelen heeft. Daardoor hebben wij CSM Suiker over kunnen nemen, wat onze marktpositie in Noordwest-Europa versterkt. Ons doel van

een besparing van 18 miljoen euro door een efficiëntere suikerproductie is in zicht. Nu komt daar het sluiten van de fabriek in Groningen door het inleveren van suikerquotum bij. Door deze kostenbesparende ingrepen kunnen wij onze concurrentiepositie verder verbeteren.“

7 Wanneer is er voor de suikerbientelers weer enige stabiliteit in zicht?

„De voornaamste onzekerheid zit in de hoeveelheid suiker uit minder ontwikkelde landen die vanaf 2009 op de Europese markt kan worden verkocht. De prognoses daarvan lopen zeer uiteen. Het is overigens mogelijk dat Suiker Unie zelfs van deze import profiteert door deze ruwe rietsuiker zelf te raffineren en te verkopen. Dat kan winst opleveren voor de leden.“

8 Hoe sterk is Cosun op de Europese suikermarkt?

„Door de herstructurering ligt de suikermarkt volledig open. Wij ondervinden, ook in Nederland, veel meer concurrentie van Franse, Duitse, Britse en Deense suikerproducenten. Dat is veel uitdagender dan enkele jaren terug, toen de concurrentieverhoudingen waren afgestemd op de marktordening. We zien dat naast Südzucker een tweede grote speler is ontstaan: Eurosugar, een alliantie van het Franse Cristal Union, het Duitse Nordzucker en het Britse ED&F Mann. Zo gaan de komende één tot twee jaar meer van zulke allianties ontstaan.“

9 Waarvan Cosun één van de deelnemers is? Ligt een overname van een Europese suikerproducent door Cosun voor de hand?

„De kans is groot dat Cosun een alliantie met andere partijen vormt. Dit biedt ons namelijk ook de kans om klanten in gebieden in Europa te bedienen die nu qua transportkosten buiten ons bereik liggen. Het overnemen van suikerproducenten sluiten we niet uit, maar daar doen wij geen enkele mededeling over tot het zo ver is. Er staan er wel diverse in Europa te koop. Maar naast het strategisch belang moet een dergelijke acquisitie altijd het rendement voor onze leden verbeteren. Dat uitgangspunt staat voorop.“

10 Cosun is bezig met een strategische heroriëntatie, waarvan de uitkomst bijna parallel loopt met uw aanstelling als voorzitter van de conserndirectie. Staan er grote veranderingen op stapel?

„Onze strategie gaat naar verwachting niet ingrijpend veranderen en al zeker niet door mijn komst. Meer kan ik er nu niet over zeggen.“